

РЕШЕНИЕ

№ 25337

гр. София, 29.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVIII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 04.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Деница Митрова

**ЧЛЕНОВЕ: Атанас Николов
Вената Кабурова**

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **6294** по описа за **2024** година докладвано от съдия Атанас Николов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - 228 от Административно - процесуалния кодекс /АПК /.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция Изпълнение на наказанията към Министерство на правосъдието, срещу решение № 1136/22.02.2023 г. по адм.д. № 6361/2022 г. на АССГ, I отделение, 5-ти състав, в частта, с която същата е осъдена да заплати на К. Д. И. обезщетение в размер на 900,28 лв., представляващо законната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. дело 2804/2018 г. на АССГ за периода 25.06.2019 г. до 29.09.2020 г.

Срещу така постановеното решение, е постъпила касационна жалба от ГДИН, в която се моли решението, в частта, в която е уважен иска да бъде отменено, като неправилно поради нарушение на материалния закон, постановено при съществено нарушение на административно-производствените правила и необосновано. Сочи се, че първоинстанционният съд неправилно е взел предвид изтеклата погасителна давност само за част от периода. Иска се да се отмени решението в обжалваната част и вместо него, да постанови друго по същество, с което да отхвърли иска изцяло.Алтернативно моли за намаляване размера на присъденото обезщетение. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

По делото е постъпила и касационна жалба от К. Д. И. с искане за отмяната на

решението в отхвърлителната му част постановено по адм. дело 6361/2022 г. на АССГ. Поддържа писмените бележки, които е депозирал пред ВАС.

В съдебно заседание, касаторът ГДИН, чрез юриконсулт Н. поддържа своята касационна жалба и оспорва тази на К. Д. И.. Претендира присъждане на юриконсултско възнаграждение.

Касаторът - К. Д. И., лично в съдебно заседание, поддържа своята касационна жалба и оспорва тази на ГДИН. Твърди, че периодът за дължимата лихва е многократно намален, както и че същият не е погасен по давност и се дължи лихва за целия период от 2012 г. до 2020 г. или от датата на изплащане три години назад съгласно чл. 111 от ЗЗД, а мораторна лихва се дължи съгласно чл. 86 от ЗЗД. Позицията се на решения по сходни казуси на АС – Враца, и АС-Пазарджик. Представя писмени бележки, в които отново се позовава на съдебни решения по сходни казуси.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност на касационната жалба на ГДИН.

Административен съд София – град, XXVIII тричленен състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са подадени в срока по чл. 211, ал. 1 АПК, от надлежни страни, които има право и интерес от обжалването, поради което са процесуално допустими и следва да бъдат разгледани по същество. По съществото им настоящият съдебен състав взе предвид следното:

С обжалваното в настоящото касационно производство решение, е осъдена Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – С., [улица], да заплати на К. Д. И., ЕГН [ЕГН], обезщетение в размер на 900, 28 лв., представляващо законната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804/2018 г. на АССГ – 47 състав за периода от 25.06.2019 г. до 29.09.2020 г. и е отхвърлен иск на К. Д. И., ЕГН [ЕГН], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, в частта, в която претендира обезщетение представляващо законната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. д. № 2804/2018 г. на АССГ – 47 състав за горницата над 900,28 лв. до претендирания размер от 6300 лв., както и за периода от 01. 06. 2012 г. до 24. 06. 2019 г. и К. Д. И., ЕГН [ЕГН], е осъден да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – С., юриконсултско възнаграждение в размер на 85,71 лв.

При горните фактически установявания съдът съобрази следното:

В случая се претендира обезщетение за вреди от забавата при изплащането на главница, по вече уважен иск. Законна лихва за забава на плащане се дължи за забавено изпълнение на парично задължение, като при неизпълнение на паричен дълг кредиторът винаги има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата – чл. 86, ал. 1, изр. първо от ЗЗД.

Този иск може да бъде предявен както като акцесорен едновременно с иска за главницата, така и като самостоятелен за присъждане на обезщетение за вредите от забавата по изплащането на задължението по уважен иск за главницата.

Настоящият състав на АССГ споделя изводите на първоинстанционния съд, че съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., при незаконни фактически действия или бездействия на администрацията вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на тяхното преустановяване. В случая – както правилно е прието – 25.06.2019 г., от

когато възниква и задължението за заплащане на лихви за забава съгласно чл.86, ал.1 ЗЗД.

По направеното възражение за изтекла по отношение на претендираното вземане давност:

От момента на изискуемост на главното вземане възниква и вземането за лихви; съответно давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо (чл. 114, ал. 1 ЗЗД), от който момент се дължи и обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва поради неизпълнение на парично задължение с настъпил падеж (чл. 86, ал. 1 ЗЗД). Това е и моментът, от който започва да тече давността за погасяване на вземането за лихви. Лихви се дължат за всеки изминал ден след изпадане на длъжника в забава. Съгласно чл. 111, ал. 1 б. "в" ЗЗД, вр. чл. 86 ЗЗД, давностният срок за вземане за обезщетение за забавено плащане се погасява с 3-годишна давност. Съответно когато искът е предявен след изтичане на 3 години от възникване на вземането за лихви, се погасяват лихвите, дължими преди 3 години от датата на предявяване на иска.

Следва да се приеме, че претенцията относно периода след предявяването на иска касае законна последица от исковата молба, а не самостоятелен иск по чл. 86 от Закона за задълженията и договорите. Към заявяването на законните последици, като присъждането на законна лихва върху главницата след предявяване на иска (както е сторено в случая), не са относими изискванията за изменение на иска по чл. 214, ал. 1 ГПК. Основание в тази насока е нормата на чл. 214, ал. 2 ГПК, според която не се смята за увеличение на иска прибавянето на изтекли лихви след неговото предявяване. Т.е. изводите на първоинстанционният съд относно дължимостта на обезщетението за периода 25.06.2019 г./датата на постановяване на решение № 4302/25.06.2019 г. по адм. дело 2804/2018 г. на АССГ 47 с-в/ - 29.09.2020г. /датата на плащане на главницата по сметката на майката на ищеца/ са законосъобразни. Във връзка с посоченото правилно е изчислен и размерът на мораторната лихва.

По тези доводи и аргументи, касационната инстанция приема, че съдебното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл. I от АПК, Административен съд София - град - XXVIII тричленен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1136/22.02.2023 г. по адм.д. № 6361/2022 г. на АССГ, I отделение, 5–ти състав, в частта, с която ГДИН е осъдена да заплати на К. Д. И. обезщетение в размер на 900,28 лв., представляващо законната лихва върху присъденото му обезщетение в размер на 7000 лв. по адм. дело 2804/2018 г. на АССГ за периода 25.06.2019 г. до 29.09.2020 г.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.